

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Klasa VIII

Nauczyciel: mgr Anna Haloń

Przedmiot *Edukacja dla bezpieczeństwa* przygotowuje uczniów teoretycznie i praktycznie do wykształcenia umiejętności właściwego zachowania oraz odpowiednich reakcji w sytuacjach trudnych i kryzysowych, stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia.

Przedmiotowy System Oceniania obejmuje ocenę wiadomości (zapamiętywanie, zrozumienie), umiejętności (zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i problemowych) i postaw uczniów (aktywność, zaangażowanie w proces uczenia się oraz wyrobienie nawyków i przekonań).

Cele kształcenia

Zgodnie z podstawą programową ogólne cele kształcenia to:

- I. Rozumienie istoty bezpieczeństwa państwa
- II. Przygotowanie uczniów do działań w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych)
- III. Kształtowanie umiejętności z zakresu podstaw pierwszej pomocy
- IV. Kształtowanie postaw indywidualnych i społecznych sprzyjających zdrowiu

Szczegółowe cele kształcenia:

- wyposażenie uczniów w podstawową wiedzę związaną z bezpieczeństwem państwa, zależnym od sytuacji geopolitycznej, gospodarczej oraz aktywności na arenie międzynarodowej;
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego działania w sytuacji zagrożenia oraz do działań zapobiegawczych;
- przygotowanie uczniów do udzielania poszkodowanym możliwej w określonych warunkach pierwszej pomocy;
- kształtowanie postaw ochrony życia i zdrowia własnego, a także innych osób;
- kształtowanie u uczniów postaw gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, humanitaryzmu i altruizmu;
- rozwijanie u uczniów zdolności organizatorskich i komunikacyjnych oraz umiejętności przywódczych.

Dokumenty:

- *Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej...*
- *Podręcznik do edukacji dla bezpieczeństwa dla szkoły podstawowej „Żyję i działam bezpiecznie”. Autor: Jarosław Słoma. Nr dopuszczenia: 846/2017*
- *Program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w szkole podstawowej „Żyję i działam bezpiecznie”, Jarosław Słoma, Wyd. Nowa Era, 2017.*

Istotne uzupełnienie treści nauczania, poza podręcznikiem, stanowią materiały dodatkowe, dostępne w massmediach lub w internecie.

Metody i formy pracy z uczniami:

- wykład, pogadanka, referaty, prezentacje
- zadania wymagające użycia innych źródeł informacji, np. internetu,
- burza mózgów, praca w grupach,
- ćwiczenia źródłowe – analiza dokumentów (np. regulaminów, instrukcji, zarządzeń itp),
- dyskusje – związane z omawianą problematyką,
- ćwiczenia praktyczne, technika dramy.

Planowej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów: wypowiedzi, czynności polecane przez nauczyciela, samodzielne prace, odpowiedzi, rozwiązywanie krzyżówek, kartkówki, sprawdziany, testy, aktywność na zajęciach (uczestnictwo w dramie, ćwiczeniach, dyskusji – poprawność działania, logika argumentacji, oryginalność i przydatność proponowanych rozwiązań), zachowanie w trakcie zajęć (głównie w sferze postaw).

Uczeń na każdej lekcji powinien mieć zeszyt przedmiotowy i podręcznik.

Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

1) ODPOWIEDŹ USTNA

- Zakres wiadomości: 3 jednostki tematyczne (ostatnie lekcje) lub zapowiadany materiał,
- Poprawa ocen z odpowiedzi – z inicjatywy ucznia(chęć poprawy należy zgłosić na początku lekcji).

2) KARTKÓWKI

- Materiał zapowiadany wcześniej,
- Jeśli bez zapowiedzi – z 3 ostatnich lekcji,
- Poprawa ocen – po uzgodnieniu z nauczycielem formy i zakresu.

3) SPRAWDZIANY

- Obejmują materiał z 1 rozdziału,
- Zapowiadane wcześniej,
- Sprawdzone i ocenione przez nauczyciela na następną lekcję,
- Oceny są wpisywane kolorem czerwonym do dziennik (mają najwyższą wagę),
- Poprawa ocen z inicjatywy ucznia.

4) ZESZYT PRZEDMIOTOWY

- Powinien być prowadzony systematycznie przez ucznia,
- W przypadku nieobecności notatki powinny być na bieżąco uzupełnione,
- Podlega ocenie – zwykle pod koniec każdego półrocza lub wybiórczo,
- Zadania domowe powinny być pisane ręcznie w zeszycie – obowiązkowe lub dla chętnych, sprawdzane wybiórczo.

5) ZADANIA OPISOWE / REFERATY

- Przygotowywane przez chętnych uczniów lub zadane przez nauczyciela jako obowiązkowe,
- Napisane ręcznie w zeszycie,
- Kryteria oceny:
  - Zgodność merytoryczna informacji,
  - Treść w języku zrozumiałym dla ucznia,
  - Mogą zawierać: rysunki, zdjęcia, obrazki, wykresy, tabelki, schematy itp.
  - Powinny być oddawane nauczycielowi na bieżąco (najpóźniej 1 tydzień przed terminem wystawiania ocen).

6) PRACA NA LEKCJI, KARTY PRACY

- Karty pracy uzupełniane samodzielnie lub w parach,
- Na podstawie podręcznika lub dostępnych materiałów, ew. wiedzy własnej,
- Efekty pracy oddawane w ciągu tej samej lekcji nauczycielowi
- Oceniane pojedynczo lub na ocenę średnią z kilku lekcji.

7) TEST SEMESTRALNY

- 1 raz – pod koniec półrocza,
- Zapowiadany przez nauczyciela,
- Obejmuje materiał z całego półrocza i lekcji.

8) ĆWICZENIA PRAKTYCZNE Z PIERWSZEJ POMOCY.

W przypadku prac pisemnych (tj. sprawdziany lub kartkówki) przyjmuje się skalę punktową przeliczoną na oceny cyfrowe wg kryteriów ustalonych w szkole.

Formy poprawy oceny, wystawienie oceny semestralnej i końcowej:

1. Nauczyciel oddaje sprawdzone prace w terminie do 2 tygodni.
2. Uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w formie i terminie ustalonym z nauczycielem.
3. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio ze sprawdzianu wpisuje się ocenę poprawioną, liczy się je jako średnią ocen.
4. Jeżeli uczeń otrzyma ocenę niedostateczną ze sprawdzianu lub w nim nie uczestniczył, ma obowiązek zdać materiał w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
5. Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzianu w pierwszym terminie ani w terminie dodatkowym, to uzyskuje on ocenę niedostateczną.

Sposoby informowania uczniów i rodziców

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z Przedmiotowym Systemem Oceniania. Najważniejsze punkty z PSO są dyktowane uczniom do zeszytu przedmiotowego. Wszystkie oceny oparte o opracowane kryteria są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców. Sprawdziany są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

O przewidywanej ocenie rocznej uczniów i jego rodzice informowani są w maju.

Warunkiem uzyskania rocznej oceny wyższej niż proponowana jest napisanie testu lub sprawdzianu z całego roku. Warunkiem zaliczenia testu (a tym samym otrzymania oceny wyższej niż proponowana) jest uzyskanie z niego minimum progu procentowego na daną ocenę.

*** OCENIANIE UCZNIÓW O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH**

Wobec uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, posiadających opinie i/lub orzeczenia z poradni Psychologiczno-Pedagogicznej stosuje się powyższe wymagania oraz formy dostosowania określone w opiniach i WSO.

Uczniowie realizują ten sam program i tę samą podstawę programową, co uczniowie z normą intelektualną, ze szczególnym uwzględnieniem wskazań zawartych w opinii/orzeczeniu PPP.

Podstawą do stosowania zaleceń oceniania uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się jest opinia/orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej, udział tych uczniów w dodatkowych zajęciach wyrównawczych, dla uczniów z orzeczeniem udział w zajęciach z terapii oraz systematyczna praca własna.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zmniejszanie ilości i stopnia trudności zadań,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie,
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie tekstu,
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,
- formułowanie pytań/poleceń w łatwiejszy sposób,
- pomoc w trakcie samodzielnej pracy, dodatkowe wyjaśnienia w razie potrzeby,
- wyrażenie zgody na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach,
- zwiększenie ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.

opracowanie: Anna Haloń

Kryteria oceniania

Ocena	Umiejętność i aktywność <i>Uczeń:</i>	Wiedza <i>Uczeń:</i>
Celująca	<ul style="list-style-type: none"> • inicjuje dyskusję • przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć • systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą • odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań • wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień • argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą pozaprogramową 	<ul style="list-style-type: none"> • zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego
Bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji • samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela • jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (zawodach, konkursach) • bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów • odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze • sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego) • umie pokierować grupą rówieśników 	<ul style="list-style-type: none"> • zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie • sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji • poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych • samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności • podejmuje wybrane zadania dodatkowe • jest aktywny w czasie lekcji • poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze 	<ul style="list-style-type: none"> • opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> • pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji • samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć • przejawia przeciętną aktywność 	<ul style="list-style-type: none"> • opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podejmowanie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą zostać usunięte
Niedostateczna	<ul style="list-style-type: none"> • nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu

Szczegółowe kryteria oceniania określa wynikowy plan pracy opracowany na podstawie podręcznika.

Aneks do PSO
Zasady monitorowania i oceniania w systemie zdalnego nauczania
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA
Szkoła Podstawowa w Sieniawie
Klasy: VIIIA, VIIIB – Anna Haloń

Zadaniem oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa jest bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia, jego pracy na lekcji i samodzielnej nauki w domu oraz motywowanie do podejmowania dalszych wysiłków. W bieżącym ocenianiu pod uwagę bierze się również zaangażowanie ucznia, jego samodzielną pracę i stosunek do nauki, przygotowanie do zajęć oraz systematyczność, a także regularny kontakt z nauczycielem w nauczaniu zdalnym, podejmowanie wysiłku, sygnalizowanie trudności, odsyłanie zadań w terminach uzgodnionych z nauczycielem oraz możliwości psychofizyczne ucznia (po uzyskaniu takich informacji zwrotnych od wychowawcy lub rodzica).

ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA POSZCZEGÓLNE OCENY NIE ULEGA ZMIANIE.

Zajęcia z EDB (klasy VIIIA i VIIIB) w ramach zdalnego nauczania to zajęcia realizowane z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych w formie:

- e-materiałów dydaktycznych dostępnych na stronach proponowanych przez MEN tj.: www.epodreczniki.pl , www.gov.pl/zdalnelekcje , www.ore.edu.pl oraz programów i materiałów prezentowanych na oficjalnych stronach internetowych;
- elektronicznych zasobów dydaktycznych dostępnych w sieci – np. na stronie wydawnictwa, z których podręczników korzystamy:
  - Nowa Era: <https://www.nowaera.pl/> <https://www.nowaera.pl/naukazdalna>;
- zajęć online na wybranych przez nauczyciela platformach edukacyjnych, w librusie;
- innych wybranych przez nauczyciela elektronicznych zasobów prezentowanych na stronach internetowych – w zakresie wybranej tematyki (przez podanie linków),
- materiałów wytwarzanych samodzielnie przez nauczyciela/ucznia - w postaci tekstów, notatek w zeszycie, kart pracy, ćwiczeń, prezentacji, filmów i innych form, potwierdzających pracę zarówno nauczyciela jak i uczniów;
- innych materiałów wskazanych przez nauczyciela, w tym przede wszystkim na podstawie posiadanych przez ucznia podręcznika i zeszytu przedmiotowego.

Aktywności ucznia, które pozwolą stwierdzić, czy spełnia obowiązek nauki, czy zapoznał się ze wskazanym materiałem, a także dadzą podstawę do oceny jego pracy to m.in.:

- regularna komunikacja pomiędzy uczniami (ich rodzicami) a nauczycielem poprzez pocztę elektroniczną, e-dziennik, komunikatory i strony podane przez nauczyciela;
- stały, systematyczny kontakt z nauczycielem, odbieranie wiadomości (potwierdzenie), odsyłanie wskazanych zadań, dotrzymywanie terminów;
- twórcze i samodzielne wykonywanie zadań (w tym testów), zadanych do zrobienia online oraz w zeszycie;
- dokumentowanie swojej pracy w zeszycie przedmiotowym oraz jako pliki w komputerze,
- przesłanie dowodów swojej pracy, czyli plików (zdjęć, scanów, screenów itp.) z tekstami, rozwiązaniami zadań, nagranyimi wypowiedziami, prezentacjami i innymi formami pracy, wymaganymi przez nauczyciela;
- wypowiedzi uczniów na forum, udział w dyskusjach on-line, w grupach w mediach społecznościowych;
- inne sposoby kontaktu i monitorowania wiedzy i umiejętności wdrożone w trakcie nauczania zdalnego (gdyby te podane wyżej nie były wystarczające).

Uczniowie otrzymują od nauczyciela lekcje do przerobienia - temat, strony w podręczniku, linki do opracowań internetowych, w tym do filmów związanych z tematem, a także szczegółowe instrukcje wykonania zadania oraz termin. Czasem też zadania dodatkowe oznaczone* dla chętnych.

Uczniowie przesyłają nauczycielowi drogą elektroniczną odrobione prace domowe (w postaci zdjęć, skanów lub innych plików) – we wskazanym terminie. Nauczyciel jest dostępny dla uczniów (i ich rodziców) poprzez e-mail i messenger, zobowiązuje się do systematycznego sprawdzania wiadomości i odpowiadania, w razie potrzeby udziela wskazówek i pomocy.

Lekcje online z nauczycielem prowadzone są według planu lekcji. Na każdej sprawdzana jest obecność, także na podstawie aktywności uczniów.

Całkowity brak kontaktu (gdy uczeń nie odpowiada na wiadomości i bez uzasadnienia nie wykazuje się żadną pracą) będzie stosownie oceniony (także oceną niedostateczną) i wpłynie na ocenę roczną.

Lekcje do zdalnego nauczania z EDB są tak zaplanowane, aby nie zajęły więcej czasu niż planowane lekcje w zwykłym nauczaniu szkolnym. Ważne, by odrabiać te lekcje / zadania systematycznie, najlepiej zgodnie z planem lekcji. Należy uważnie czytać wskazówki nauczyciela (uniknie się wtedy nieporozumień i stresu).

Ocenianie będzie uwzględniało przede wszystkim sam fakt aktywności w zdalnym nauczaniu, czyli wykonania i przesyłania efektów swojej pracy, a także zastosowanie się do wskazówek nauczyciela oraz poprawność i wartość merytoryczną przesyłanych zadań. Ocenione i poprawione zadania nauczyciel odsyła uczniom na bieżąco drogą elektroniczną (na podany adres mailowy) wraz z komentarzem do każdej pracy.

Nie każde zadanie musi podlegać ocenie.

Ocena może być postawiona za kilka zadań / lekcji.

Uczeń ma możliwość poprawienia ocen otrzymanych za zadania wykonywane w czasie e-nauczania w sposób i w terminie wskazanym przez nauczyciela, po uprzednim uzgodnieniu.

Ocena roczna uwzględnia ocenę śródroczną oraz oceny uzyskane przez uczniów w szkole, a także samodzielną pracą uczniów w ramach zdalnego nauczania na podstawie przesyłanych dowodów pracy.

Anna Hałoń

Źródła:

Kształcenie na odległość. Poradnik dla szkół. MEN

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.

w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19